

OBSAH

O AUTOROCH	11
ZOZNAM TABULIEK	13
ZOZNAM OBRÁZKOV	15
ÚVOD	17
1 VEREJNÁ MOC, ŠTÁTNA MOC A VEREJNÁ SPRÁVA	19
1.1 Spoločnosť a záujmy	20
1.2 Verejná moc, štátna moc a štát	21
1.2.1 Funkcionálny a organizačný prístup k definovaniu štátu	23
1.2.2 Teória delby štátnej moci a verejná správa	24
1.2.3 Štát a spoločnosť	26
1.2.4 Občianska spoločnosť	28
1.2.5 Územno-organizačné usporiadanie štátu	29
1.3 Verejná správa – subjekty, objekty a ciele	31
1.3.1 Súkromná správa, verejná správa a správa vecí verejných	31
1.3.2 Materiálne a formálne vymedzenie verejnej správy	36
1.3.3 Charakter funkcií verejnej správy z aspektu uplatňovaných metód ich výkonu	38
2 VEREJNÁ SPRÁVA AKO VEDNÁ DISCIPLÍNA	40
2.1 Verejná správa a základné prístupy k jej skúmaniu	41
2.2 Verejná správa ako vedná disciplína	42
2.3 Vzťah verejnej správy k iným vedným odborom	45
2.4 Vývoj verejnej správy ako vednej disciplíny	48
2.4.1 Starovek a vznik správnej vedy	48
2.4.2 Stredoveká správna veda	50
2.4.3 Novoveká správna veda	52
3 ORGANIZAČNÁ DIMENZIA VEREJNEJ SPRÁVY	64
3.1 Pojem organizačná štruktúra a princípy organizačnej štruktúry verejnej správy	64
3.1.1 Typy a druhy organizačných štruktúr	65
3.1.2 Technicko-organizačné princípy výstavby verejnej správy	66

3.2	Organizačné modely verejnej správy	67
3.2.1	Model usporiadania verejnej správy podľa podielu štátu	69
3.2.2	Model usporiadania verejnej správy z hľadiska spôsobu delby kompetencií medzi štátnu správu a samosprávu	71
3.3	Princípy koncipovania vzťahov medzi štátnou správou a samosprávou	78
3.4	Vplyv decentralizácie na organizáciu verejnej správy	80
3.4.1	Príčiny decentralizácie	80
3.4.2	Formy a úrovne decentralizácie	82
3.4.3	Indikátory decentralizácie	87
3.4.4	Silné a slabé stránky decentralizácie	88
3.5	Decentralizácia a územná organizácia verejnej správy – skúsenosť Slovenska	92
3.5.1	Decentralizácia a regionálna samospráva	92
3.5.2	Decentralizácia verejnej správy a veľkosť obcí	94
4	REFORMA VEREJNEJ SPRÁVY	103
4.1	Zmena a reforma verejnej správy	103
4.2	Reforma ako programová a systémová zmena	105
4.3	Príčiny reforiem verejnej správy	108
4.4	Vplyv typu štátu na charakter reforiem verejnej správy	112
4.4.1	Koncepcia právneho štátu	113
4.4.2	Koncept sociálneho štátu	113
4.4.3	Koncept aktivizujúceho štátu	114
4.4.4	Britský liberálny prístup k štátu	115
4.5	Stratégie reforiem verejnej správy	116
4.5.1	Radikálna reforma založená na teórii NPM	117
4.5.2	Prírastková stratégia reformy	119
4.5.3	Stratégia umierneného manažérizmu	122
5	TEORETICKÉ PRÍSTUPY MANAŽMENTU VEREJNEJ SPRÁVY	127
5.1	Definovanie a funkcie manažmentu verejnej správy	128
5.2	Tradičné školy manažmentu uplatňované v manažmente verejnej správy	132
5.3	Nové prístupy k manažmentu verejnej správy	134
5.4	Verejné podnikanie	139
5.5	Ďalšie koncepcie manažmentu vo verejnej správe	142
6	METÓDY A NÁSTROJE HODNOTENIA EFEKTÍVNOTI A KVALITY VÝKONOV VO VEREJNEJ SPRÁVE	151
6.1	Prístup „3 E“ – hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vo verejnej správe	152
6.2	Metódy a nástroje strategického manažmentu	154
6.3	Metódy a nástroje riadenia a hodnotenia kvality	159
6.4	Metódy a nástroje riadenia a hodnotenia výkonnosti vo verejnej správe	162

6.5	Metódy a nástroje riadenia a hodnotenia efektívnosti vo verejnej správe	168
6.6	Metódy a nástroje riadenia a hodnotenia finančného riadenia a rozpočtovania	171
6.7	Metódy a nástroje marketingového riadenia vo verejnej správe	177
6.8	Metódy a nástroje riadenia a hodnotenia projektového riadenia vo verejnej správe	179
7	VEREJNÁ SPRÁVA V PROCESE ZJEDNOCOVANIA EURÓPY	184
7.1	Špecifické problémy prestavby verejnej správy v krajinách strednej a východnej Európy	185
7.2	Úloha verejnej správy v procese zjednocovania Európy	186
7.3	Inštitucionálny a právny rámec členstva v Európskej únii	188
7.4	Európske princípy a kľúčové faktory uplatňované v systémoch verejnej správy členských štátov Európskej únie.	190
7.4.1	Európske princípy verejnej správy	191
7.4.2	Kľúčové spoločné faktory verejnej správy v členských štátoch Európskej únie	193
7.5	Asistencia Európskej únie a OECD pri reforme verejnej správy na Slovensku	195
7.6	Vplyv zavedenia eura na systém verejnej správy na Slovensku	196
7.7	Vplyv kohéznej politiky a stratégie Európa 2020 na systém verejnej správy. .	198
7.7.1	Kohézna politika Európskej únie z pohľadu verejnej správy	198
7.7.2	Stratégia Európa 2020 – očakávaný dopad na vývoj verejnej správy . .	200
7.7.3	Predpoklady uplatnenia inovovanej kohéznej politiky v podmienkach Slovenska	202
7.7.4	Viacúrovňové vládnutie (<i>Multilevel Governance</i>)	202
7.8	Vplyv Rady Európy na formovanie územnej samosprávy	207
7.8.1	Európska charta miestnej samosprávy	208
7.8.2	Európska charta regionálnej samosprávy	210
8	ETAPY VÝVOJA VEREJNEJ SPRÁVY NA SLOVENSKU	214
8.1	Územná verejná správa na Slovensku do roku 1945	214
8.1.1	Územné jednotky verejnej správy	214
8.1.2	Vývoj územnej verejnej správy na Slovensku do roku 1945.	216
8.2	Vývoj verejnej správy po druhej svetovej vojne – systém národných výborov	220
8.2.1	Vznik a vývoj sústavy národných výborov.	220
8.2.2	Vývoj sídelnej štruktúry	224
8.3	Vývoj verejnej správy na Slovensku po roku 1989.	225
8.3.1	Prvá etapa reformy verejnej správy na Slovensku v rokoch 1990 – 1991	226
8.3.2	Druhá etapa reformy verejnej správy na Slovensku v rokoch 1995 – 1996	229

8.3.3	Tretia etapa reformy verejnej správy na Slovensku v rokoch 1998 – 2005	233
8.3.3.1	Etapa prípravy reformy	234
8.3.3.2	Realizácia III. etapy reformy verejnej správy – rozhodujúce kroky	250
8.3.3.3	Monitorovanie výsledkov	261
8.3.3.4	Slabé stránky systému verejnej správy na Slovensku	263
8.4	Aktuálny stav a očakávaný vývoj reformy verejnej správy	263
8.4.1	Reforma ESO (Efektívna, spoľahlivá a otvorená správa) v kontexte teórie a praxe reforiem verejnej správy	264
8.4.2	Nevyhnutnosť komunálnej reformy	267
8.4.3	Prehodnotenie aktuálnej delby kompetencií	269
8.4.4	Nevyhnutnosť ďalších systémových zmien	270
9	POSTAVENIE ŠTÁTNEJ SPRÁVY V SYSTÉME VEREJNEJ SPRÁVY SR. ...	274
9.1	Vysvetlenie pojmu štátna správa	274
9.1.1	Orgány štátnej správy	276
9.1.2	Ústredná štátna správa v podmienkach Slovenskej republiky	284
9.1.3	Územná štátna správa v podmienkach Slovenskej republiky	294
9.2	Riadenie a financovanie orgánov štátnej správy	299
10	POSTAVENIE ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY V SYSTÉME VEREJNEJ SPRÁVY SR	304
10.1	Podstata územnej samosprávy	304
10.2	Znaky a princípy územnej samosprávy	306
10.3	Vznik územnej samosprávy na Slovensku	308
10.4	Obecná (miestna) samospráva	308
10.4.1	Obec	309
10.4.2	Kompetencie (úlohy) obecnej samosprávy	311
10.4.3	Výkon obecnej samosprávy	313
10.4.4	Ekonomické podmienky výkonu obecnej samosprávy	317
10.5	Regionálna samospráva	323
10.5.1	Samosprávny kraj	324
10.5.2	Kompetencie samosprávneho kraja	325
10.5.3	Výkon regionálnej samosprávy	327
10.5.4	Ekonomické podmienky výkonu samosprávy vyšších územných celkov	331
11	POSTAVENIE VEREJNOPRÁVNÝCH KORPORÁCIÍ V SYSTÉME VEREJNEJ SPRÁVY	340

12 RIADENIE ĽUDSKÝCH ZDROJOV VO VEREJNEJ SPRÁVE	345
12.1 Ciele a funkcie riadenia ľudských zdrojov vo verejnej správe	346
12.2 Formovanie pracovno-právnych vzťahov vo verejnej správe	349
12.2.1 Štátna služba	350
12.2.2 Výkon práce vo verejnom záujme.	353
12.3 Požiadavky na pracovníkov vo verejnej správe	355
12.4 Postavenie vedúcich zamestnancov vo verejnej správe	356
12.5 Vzdelávanie zamestnancov verejnej správy.	360
12.6 Etická infraštruktúra vo verejnej správe	362
12.6.1 Etické štandardy a etický kódex	363
12.6.2 Etický audit	365
12.6.3 Korupcia vo verejnej správe	366
12.7 Politická angažovanosť a lobing	369
13 PARTICIPÁCIA OBČANOV NA SPRÁVE VECÍ VEREJNÝCH	374
13.1 Vzťah občanov k správe vecí verejných	377
13.2 Miera zapájania občanov do vecí verejných	380
13.3 Stratégie a nástroje participácie	382
14 KONTROLA VO VEREJNEJ SPRÁVE	390
14.1 Finančná kontrola	392
14.2 Verejná kontrola	396
14.3 Audit vo verejnej správe	397
14.4 Kontrolná činnosť na úrovni štátnej správy	400
14.5 Kontrolná činnosť na úrovni samosprávy.	406
14.5.1 Kontrola na úrovni vyšších územných celkov	407
14.5.2 Kontrola na úrovni obcí.	409
15 ÚLOHA PARTNERSTIEV VO VEREJNEJ SPRÁVE.	412
15.1 Regionálna a miestna rozvojová politika a partnerstvá	412
15.2 Podstata a znaky partnerstiev.	415
15.3 Ciele partnerstva	417
15.4 Prínosy, riziká a bariéry budovania partnerstiev	418
15.5 Typológia partnerstiev.	420
15.6 Príklady inštitucionalizovaných partnerstiev v Európskej únii	422
15.7 Prístup LEADER – forma partnerskej spolupráce pre vidiecke spoločenstvá	425
15.8 Príklady dobrej praxe	429
LITERATÚRA	436